

NÉPI EGYSÉG

BRASSOV-BRASSÓ

Szerkesztőség: Str. Argintarilor (Ottoban) 10. Telefonszámok 17-68
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rozsár) 2. Telefonszámok 22-09
Készítők: nem érik meg. Szerkesztőség: fogadó óra 8-12
Történet 16-18 óráig. Kiadóhivatal: órák naponta 8-15 óráig

POLITIKAI NAPILAP

FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ: KURKO GYÁRFÁS
Folyóirata a brassyai törvényhozók G. H. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară a Pressăi sub No. 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 4800 lei
Hirdetési díjak: Hírvetásban, hirdetésben, nyitólétre
300, közgazdasági közleményben 300 lei szavazatok (fogkeve-
sebb 20 szöveg). Kereset hirdetés névzetmentes 300 lei. Gyár-
jelentés névzetmentes 850 lei, díjlet 5000 forintnál.

Balogh Edgár, a MNSZ alelnöke nagyjelentőségű nyilatkozatot tett a magyarság sérelmeinek a román demokráciával egyetértésben való megoldásáról

Mit mondott Groza Péter miniszterelnök a brassói határozatban leszögeezett kívánásokról?

(Brassó.) Balogh Edgár, a Magyar Népi Szövetség alelnöke Bukarestből jött egy fél napot Brassóban töltött. Ezt az alkalmat használtuk fel, hogy kérdéseket intézzünk hozzá, megkérdezzük, milyen ügyekben jár el a fővárosban, ahol kihallgatásán volt Groza miniszterelnöknek is.

Beszélgetésünk során természetesen nem szorítkoztunk kizárólagosan azokra a kérdésekre, amelyek egy miniszterelnök kihallgatás eredményein keresztül igyekeznek megtalálni a választ a magyarság sorsát érintő ügyekben. Szóba került mindaz, ami összefüggésben van a Magyar Népi Szövetség politikai irányvonalaival és a magyar érdekvédelem megerősítésére irányuló tevékenységével.

Balogh Edgár a tőle megszokott tisztá okfejtéssel világítja meg a helyzetet. Ezt a beszélgetést annál is inkább szükségesnek tartjuk teljes egészében közreadni, mert úgy véljük, ez a nyilatkozat számos félreértést tisztáz és hamis képzeteket szel el. Vannak ugyanis, akik tévesen ítélik meg a Magyar Népi Szövetség mai magatartását és a dolgokat leegyszerűsítve, a végrehajtóbizottságnak a magyar sérelmek ügyében való kiállását a régi rossz értelemben vett „sérelni politikának” hajlandók látni.

Balogh Edgár a tőle megszokott tisztá okfejtéssel világítja meg a helyzetet. Ezt a beszélgetést annál is inkább szükségesnek tartjuk teljes egészében közreadni, mert úgy véljük, ez a nyilatkozat számos félreértést tisztáz és hamis képzeteket szel el. Vannak ugyanis, akik tévesen ítélik meg a Magyar Népi Szövetség mai magatartását és a dolgokat leegyszerűsítve, a végrehajtóbizottságnak a magyar sérelmek ügyében való kiállását a régi rossz értelemben vett „sérelni politikának” hajlandók látni.

Mi nem folytatunk sérelmi politikát

Erről a kérdéssel Balogh Edgár a következőket mondja:

— A budapesti sajtó egyik képviselőjével találkoztam a román fővárosban és megkérdezte, hogy milyen reményeket fűzünk a Magyar Népi Szövetség mai sérelmi politikájához. En bizony azt feleltem, hogy a kérdés feltevése téves, mert mi sem most nem folytatunk, sem a múltban nem folytunk sérelmi politikát, hanem együttműködési politikáról van szó: a Magyar Népi Szövetség következetesen együtt megy a román demokráciával. Ehhez a következetességhez azonban feltehetően hozzátartozik az őszinteség. Lehet, hogy az együttműködési politikának ez a kelleke ad okot félreértésre.

— Amikor mi a sérelmeket feltárjuk, akkor ösztönösen felhívjuk román szövetségeseink figyelmét egy olyan veszélyre, ami nemcsak minket akar kisebbségi sorsba visszazsorítani, hanem az 1940 előtti világ munkásszűz „történelmi demokráciájába” akarja visszazsorítani a román népet is. Amikor a román reakció Erdélyben magyarellenes tömegszennvedélyt igyekszik kiváltani, akkor Maniuc tulajdonképpen csak erőt gyűjtene a román demokrácia elleni támadásra. Sérelmeinket feltárni tehát a legkevésbé sem elszigetelődést, hanem még erősebb kapcsolatot jelent az igazi, hivatását vállaló román demokráciával.

Balogh Edgár itt példákkal világítja meg állításának helyességét: az aranyostordai magyar földművelők és a bátoni székely telepések széles hullámokat felkavaró esetén keresztül.

Harc a magyar reakció ellen

— Mégsem mondhatjuk, hogy ezen a téren semmit se tettünk volna. A kolozsvári Néptörvényszéken, ahol az északerdélyi magyar tisztszék felett is ítélik, ott vannak a nép bírái között a magyar munkásság képviselői és nem más, mint maga a Magyar Népi Szövetség országos alelnöke, Bányai László tölti be a nép-ügyész tisztjét. A Kolozsvárt, elhangzó népitüntetéseken ott van tehát a mi szavunk is, még pedig kemény szavunk azokkal szemben, akik háborúba, felelőtlen kalandokba és boldogtalanságba taszították a székelységet s általában az egész erdélyi magyarságot.

— De megütöztünk a magyar reakcióval akkor is, amikor ez a reakció harcolt a demokrácia ellen a Magyar Népi Szövetség szétbontásának kísérletével kezdte meg. Itt nem néztük azt, hogy esetleg a múltban érdemeket szerzett ma-

gának, hanem csak azt, hogy ma hogy viselkedik és nem tesz-e engedményt annak a nemzetközi reakciónak, amely háborús szellemet hív ki, román-magyar ellenléteket szit és meg akarja akadályozni a közös demokratikus építkezést a Szovjetszövetség barátai oldalán.

— Melyek az erdélyi magyar reakció legjellegzetesebb megnyilvánulási formái és milyen esélyei vannak ezeknek a reakciók törekvéseknek? — tesszük fel a következő kérdést. Balogh Edgár a következőket mondja:

— A magyar reakciók óvatossággal, bújnak a múltban a sérelmek okozta általános elégedetlenség mögött. E sérelmek felhagyatásával igyekeztek maguk mögé állítani a magyar tömegeket. Politikájuk a régi sérelmi politika volt, amely együttműködés helyett a leállást és elszigetelődést, végül pedig szembe-

állítást és taji harcot sürget...

— Amilyen mértékben Népi Szövetségünk az utolsó negyedév alatt kiszélesítette sorait, kiküszöbölte egy régi szektarizmus maradványait és a Magyar Segélyező Bizottság kezdeményezésével, az értelmiséget foglalkoztató népi-kolákkal, valamint a gazdaközösséget felcselelő EMGE szakmai céljainak előmozdításával tanujelét adta a romániai magyarság érdekeit valóban tudó egyetemességét, olyan mértékben csökkentek a magyar reakciók esélyei a tömegek között.

S amikor sikerült rámutatni a magyar reakciók és a Maniu-Hatieganu féle román reakciók között keletkezett kapcsolatokra, a nép bizalma is kezdett elfordulni ezektől az eleinte népszerűségben sikkerező reakcióktól. A magyar nép megtudta, hogy visszaélnék érzelmeivel és a Churchill-féle idegen imperialista politika ugyanazon ügynökei szítják a magyar elégedetlenséget, akik ugyanabban a percben Maniu táborában a magyarellenes hangulatot fűtik. A magyar népek sok a sérelme, de annyi esze még az iskolás gyermeknek is van, hogy a szárazajtai és csikszentdomokosi székelyek gyilkosaitól sérelmei orvoslását nem várhatja.

Az önálló lista visszhangja

— Brassói érkeztünk különben is az önálló magyar választási lista bejelentésével és az orvoslatlan magyar sérelmek kérdésében elfoglalt határozott álláspontjával, az egész ország magyarságában jó visszhangot váltott ki. Ma már azok is a Magyar Népi Szövetségnek a román demokráciával együttműködő realpolitikájában látják a kulcsot a sérelmek orvoslásához, akik azelőtt idegen imperialista sugógépekre hagyták és Churchill kétszínű ügynökeinek dőltek be.

Ezután a bukaresti útra tereledik a szó. Az iránt érdeklődünk, milyen céllal jelentkezett kihallgatáson az ország miniszterelnökénél.

Erről a kihallgatásról a következő szavakkal számol be:

— A sérelmek jegyzékével jártam Groza miniszterelnökkel. Átadtam a brassói határozatokat. Velem volt Suciu Camil nemzetiségügyi államtitkár is, aki teljes mértékben magáévá tudta tenni Groza Péter nagyvonalú tudnivalói politikájának elkötelezettségét. A tanácskozással során újra bebizonyosodott, hogy Groza Péter dr. ismeri bajainkat és terveit is megvannak azok minél gyorsabb és minél tökéletesebb orvoslására. Egyáltalában nem vádolt minket sérelmi politikával, hanem komolyan vette őszinteségünket, amellyel panaszaikat és kívánásainkat feltártuk, lesegézvén, hogy történelmi feladatunk román-magyar megbékélés tökéletes megvalósítását vállalta. S azzal a magyar demokráciával, amelynek ugyanez a célja, a végső győzelemig együtt megy.

— Különböző is az a sérelmekről beszéljük! — mondja, — hanem az eredményekről is. Aztán olyasmikról, aminek a végrehajtása sajátmagunkon múlik.

— Az utolsó hetek eredményei közé tartozik a magyar művelődési hallgatók utlevélmény megszerzése (vagy negyvenen már el is utaztak). Aztán szép eredmény a Kolozsvári Magyar Zene és Színművészeti főiskola felállítása. Már csak a mezőgazdasági főiskolánk van hátra, hogy

A NÉP

szinte elé terjesztik az új lakbérleti törvény tervezetét. De nem úgy, mint eddig, hogy a törvény megjelent s az állampolgárra csak a végrehajtás és az engedelmesség maradt. Hanem úgy, hogy a tervezethez öt napon át az ország minden polgára hozzájárulhat, javaslatokat terjeszthet elő, módosításokat ajánlhat s a törvény végleges megszövegezése csak ezeknek a javaslatoknak figyelembevételét követően történik meg.

Közép- és kelet-európai országainkban ilyenmi nem történt a mai napig. Még a felelősségi és az államdemokráciák is csak addig mentek el, hogy a képviselőházakat kérdezték meg — már ha megkérdezték és a képviselői padosorokból nem csak manulok bólogattak az előadó felé — de csupán Groza Péter demokrata kormányának jutott eszébe, hogy ezt a mindenkit érdeklő törvényt közvetlenül a nép ellenőrzése, szinte szavazata alá bocsássa.

Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni a kezdeményezés jelentőségét. Ez az a határozó, amelyről kezdve a széles tömegek közvetlenül szólnak bele saját sorsuk irányításába. Ennek az új törvénykezést szokásnak óriási jelentőségét ebben a pillanatban még szinte nem is lehet felmérni. De hamarosan meg fog mutatkozni, ha a tömegek véleményének ilyen kikérése nem marad elszigetelt eset.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a tömegek politikai érettsége sokkal nagyobb, mint ahogy azt reakciós körökben hiszik, vagy szeretnék. És valahányszor a törvényhozó a tömegek véleményéhez fellebb, minden egyes esetben figyelemreméltó segítséget kap, törvényeinek kidolgozásában.

Az igazi törvény ugyanis mindig csak a széles tömegek szükségleteit fejezi ki. Helyes és kellő tehát, hogy mellette betűk, mondatok és szakaszok alakjában jelentkezzék, ezeket a vágyakat a nép előzetes véleménye formájában is láthassuk. Mert így a törvényhozó tévedése a lehető legkisebbre csökken, a tömegek érdekei pedig a lehető legnagyobb mértékben védelmet kapnak.

Ezért kívánjuk, hogy a nép véleményét az ezután hozandó törvények rendjén is lehetőleg minden esetben kikérjék. Akár egyenlőleg, akár demokratikus szervezeteik útján.

nyugodtan elmondhassuk: mindenféle nehézség ellenére is a romániai magyar iskolai alapzata készen áll...

Balogh Edgártól azt is megtudtuk ezután, hogy utja innen a Székelyföldre vezet. Több várost fog meglátogatni és csak husvét előtt néhány nappal utazik haza Kolozsvárra. E székelyföldi körutazás célját a következőkben jelöli meg:

— A Székelyföldre azért megyek, hogy Csikban, Udvarhelyszéken, és Háromszéken előmozdítsam a megyei magyar népfőiskolák létrehozását. S még valamit, amire ezidén komolyan gondolunk kell: a földjéni teljes és alapos kihasználását a Székelyföld gazdasági életének fellendítése érdekében.

Szeretnék még az erdélyi magyar művelődési kérdéseinek legilletékesebb ténylegét a népfőiskolák felállításával kapcsolatos elképzeléseiről kikérdezni. Úgyisintén a Székelyföld gazdasági kérdéseiről is bizonyára érdekes dolgokat hallhatunk volna tőle. Minderről azonban már nem jut idő mert Balogh Edgárnak még fontos megbeszélési tárgyai vannak.

(a.b.)

== HIREK ==

Hírtár

Vasárnap, 1946. április 14. A nap 5 óra 14 perckor kel és 6 óra 48 perckor nyugszik. — Kat.: Virágvasárnap. — Prot.: Tihor. — Ort.: Nb. 6. vas. — Zsidó: 5706 év, Nisan hó 13.

Hétfő, 1946. április 15. — A nap 5 óra 22 perckor kel és 6 óra 50 perckor nyugszik. — Kat.: Anasztázia. — Prot.: Átala. — Ort.: Kreszeno. — Zsidó: 5706 év, Nisan hó 14.

Brassói mozgóképek műsora

Aró: A györgy nem. — Astra: A titkos megbízás. — Capitol: Az ifjúk varázsa. — Corso: Mel lányok (magyar film). — Lumina: Nem vagyunk egyedül. — Redut: Abel és é a tengerrel találkozik. — România Liberă: Kilenc ember. — Scala: Mignatib.

Kolozsvári győzelmek Brassyóban
Szombaton: Săbător, Kapu utca 56. és Săbător, Katalin utca 7.

Vasárnap: Pavleanu, Hirschler utca 16. és Coia, Hosszú utca 43.

Hétfőn: Tevidas, Fekete utca 18. és Munteanu, Hosszú u. 93.

— Gaál Gábor az Arlus vezetésében. Az Arlus vezetőségi ülésén Bukarestben április 1-én, a következő új vezetőségi tagok megválasztását jelentették be: Traian Georgiu, Mihail Rălea, Alexandru Cantacuzino, Gaál Gábor, Constantin Papadopol Calimac, Sanda Rangez és Florica Balanescu.

— Az óbrassói és bolonyai utcák rendezése. A Magyar Népi Szövetség óbrassói és bolonyai tagozata gyűlési keretében foglalkozott a két város rész utcarendezési kérdéseivel. A gyűlés határozatait beadvány formájában a polgármester elé terjesztették, kérve a nevezett városrész utcáinak rendezését, csatornázását, köztisztasági intézkedéseket valamint a földgáz bevezetését. — A polgármester részletes átiratban válaszolt az előadotakra és ígéretet tett, hogy mindent elkövet a serelemek orvoslására. Átiratában utal a fennálló nehézségekre amelyek főleg anyagi téren gátoltak az égetővé vált kérdések elintézését. A továbbiakban kéri a polgármester az érdekelt városrész lakóit, hogy legyenek teljes bizalommal és türelemmel, mert a város vezetőségének első gondja éppen a külvárosi részek rendezése.

— Ismeretterjesztő előadás a brassói MNSZ-ben. A MNSZ helyi szervezete vasárnap, 14-én, d. e. 11 óra körül ismeretterjesztő előadást rendez a székházban. Szász István újságíró, Európa nemzetiségi viharok és a Dunamendec nemzetiségi békeje címen, Kollár Gusztáv festő pedig Grigorescu román festőről tart vetített-képes előadást. Belépés díjmentes.

— Gyermekmek a színpadon. A sepsiszentgyörgyi református népiskola növendékei nagy sikerrel adták elő Makai Sándor „Gyöngyvirág” című mesejátékát. A szereplők némelyike komoly tehetséget csillogtatott meg. A kitűnő együttes betanítása az iskola tanítónőinek farradhatatlan munkája. A gyermekműködők Brassóba is el fognak látogatni.

— Nyomában van a rendőrség a bukaresti kettős gyilkosság tettesének. A rejtélyes bukaresti kettős gyilkosság ügyében nyomozó rendőrségi közegeknek sikerült megállapítaniuk annak a gépkocsinak a számát, a mely a szomszédok vallomása szerint a gyilkosság időpontjában a helyszínen megállt. A nyomozók áttanulmányozták a meggyilkolt festőművész lakásán talált leveleket. Ezek között egy olyan is találtak, amelyben Vulpel halállal fenyegette meg. Minden valószínűség szerint a gyilkosságot az a két férfi és egy nő követte el, akik előzőleg halállal fenyegettek meg a meggyilkolt festőművészt.

— Vaskiutalás gazdasági eszközök gyártására. A mezőgazdasági gépjárműk a következő hat hónap alatt 8000 tonna vasat kapnak mezőgazdasági eszközök gyártására. A szétosztást az OSZJ végzi.

— A népőrség tagjainak figyelembe. A rendőrfőnökség felhívja a brassói népőrség valamennyi tagjának figyelmét, hogy április 20-ig igazolványuk lebejegyze és célállás jelenjen a rendőrfőnökség irodájában. Azokat, akiknél április 20-a után láttamozatlan igazolványokat találunk, a rendőrségre vezetik és érvénytelen igazolványok használatá miatt megindítják ellenük az eljárást.

Megszületett a századik gyermek a MNSZ sepsiszentgyörgyi szülőotthonában

A keresztapaságot Kurkó Gyárfás országos elnök vállalta

(Sepsiszentgyörgy, a N. E. tudósítójától.) A Népi Egység már többször megírta, hogy Háromszék megye és Sepsiszentgyörgy lakossága a felszabadulás után születési osztály nélkül maradt. Ami a sepsiszentgyörgyi állami kórházban évekkel ezelőtt létesített születési osztályt illeti, azt megszüntették és az így felszabadult helyiségeket a kórház vezetősége más célokra használta fel.

A Magyar Népi Szövetség ezért mindjárt a felszabadulás után születési otthont létesített Sepsiszentgyörgyön. A legkiválóbb orvosokat és Aszalós Jánosné személyében a legkiválóbb szülésznőt állította az otthon élére. Kezdetben minden támogatás nélkül működtek és, hogy máig

fenn tudta tartani magát az a MNSZ lelkes és derék asszonyainak köszönhető. Jelentős támogatásban részesítette az otthont Rácz Endre, a sepsiszentgyörgyi textilgyár vezérigazgatója, aki a szülőotthonhoz szükséges vászonrukat bocsájtott az intézmény rendelkezésére. A beteg anyák élelmezése terén a vármegyei közellátás sietett az otthon támogatására.

A felszabadulás óta mind a város, mind pedig a megye falvaiból tömegesen kezdtek fel a MNSZ szülőotthonát. A napokban az otthon fennállása óta a századik gyermeket segítette a világra. Tekintettel a századik gyermek születésére a MNSZ és a szülőotthon vezetősége úgy határozott, hogy annak megkeresztelését

ünnepélyes keretek között tartják meg.

A századik gyermek keresztapaságának tisztségére Kurkó Gyárfást, a MNSZ országos elnökét kérték fel, aki örömmel vállalta a tisztséget, sajnos azonban, sokoldalú elfoglaltsága miatt az ünnepségen személyesen nem vehet részt.

Igy a ma tartandó keresztelő ünnepségen Kurkó Gyárfást — távbeszélőn adott utasításra szerint képviselni fogják. Ugyancsak ezen a napon kerülnek megkeresztelésre a 99-ik, 101 és 102-ik gyermekek is. Ezeknek a gyermekeknek a keresztapaságára Caudi József megyefőnököt, Miklós Imre polgármestert és Bujdosó Gyulát kérték fel.

Az EMGE vidéki kirendeltségeinek vezetőivel tartott kolozsvári értekezlet leszögezte a magyar földmivestársadalom mezőgazdasági feladatait

(Kolozsvár) A demokratikus szellemű, újjászervezett EMGE elnöksége április 5. és 6. napján nagyjelentőségű értekezletet tartott Kolozsváron, az egyesült vidéki hálózatának vezetőivel. A tanácskozáson az elnökség részéről dr. Szász Pál elnök, Bakos János és Biró Lajos kisgazdák, mint alelnökök, valamint dr. Szász István ügyvezető alelnök vettek részt.

A fejlődés távlatai

Elnöki megnyitójában dr. Szász Pál ismételt rámutatott az évszázados egyesületnek arra a célkitűzésére, hogy az erdélyi magyar gazdaságszadalmi anyagi és erkölcsi fejlemelkedését kívánja szolgálni.

— A ránk szakadt sulyos idők mehéztették az utat — mondotta — de nekünk mégis járhatóvá kell egyengetnünk. Életünk, jövőnk függ ettől. Az erdélyi magyarság zömét a földművelő nép adja, ezt a népet kell megerősítenünk, mert mezőgazdasági fejlődés nélkül elveszünk a világversenyben. Bizonyos, hogy ma konjunktúrája van a mezőgazdasági termékeknek és az sem szorult különösebb hangsúlyozásra, hogy a közéletmezés javítása érdekében minél többet kell termelnünk. Am egy pillanattal sem szabad megfellekednünk a minőségi termelésről. Jönnék idők, amikor a minőség dönti majd el az eladási lehetőséget. Ennek

A termelés fokozása

Ezután az EMGE kirendeltségek vezetőinek beszámolója következett. Mindenütt örömmel vették a marosvásárhelyi nagygűlés határozatait, mert belőlük az EMGE újabb, építő korszakának ígéretét olvasták ki. Sok helyen máris a legnagyobb lelkesedéssel láttak a termelés fokozásához és megjavításához. Példaképpen megemlíthető, hogy egyetlen megyében több mint 1000 holdat vetnek be csövescsalamádéval, hogy az EMGE kezdeményezésére felépült tá. armányerzítő-bermek ismét megfellejnek s így újabb felinduljon a minőségi állattenyésztés.

Az értekezlet sorra megvizsgálta mezőgazdaságunk égető kérdéseit: a tavaszi vetőmaggal való ellátást, az apaállatok kérdését, a magyar tanmelyű mezőgazdasági szakoktatás ügyét, a mezőgazdasági kamarai tszervezetek és állatorvosok besorozásának kérdését, valamint az új földreform törvényellenes alkalmazásából származó nagyszámú sérelmet. Az EMGE elnöksége a felmerült politikai természetű panaszokat és kívánságokat eljuttatja a Magyar Népi Szövetséghez, hogy mint az erdélyi magyarság képviselői szerve igyekezzen a kormánytól orvoslást el-

alapiját is most kell lefektetnünk. Sokszor történik hivatkozás Dánia, Hollandia s más államok fejlett mezőgazdaságára, összehasonlítva azt a mi termelésünk alacsony színvonalával. Ez a különbség valóban meg is van. Viszont az is bizonyos, hogy a dániai és hollandiai mezőgazdaság is elkezdte valahol s a mai fejlettség évtizedekre menő kitaró munkának az eredménye. Ilyen távlatokban kell látunk nekünk is a mai feladatainkat. Ha pedig most lerakjuk a fejlődés alapjait, talán mi nem érjük meg a gyümölcsöket, de gyermekeink, unokáink, minden bizonynyai élvezni fogják.

Bakos János bodófalvi kisgazda, EMGE alelnök, a bányási helyzetet ismertette. Ennek rendjén hangzott, hogy napjaink legfontosabb kötelességének az összetartozási érzés ápolását tartja.

— Most van igazán szükség a magyar egységre! — hangsúlyozta. — Meggyőződésem, hogy a magyar gazdák érdekevédelmi alapon való csoportosulása ugyanazt a célt szolgálja. Másrészt gazdakörünkre az a feladat hárul, hogy gyakorlati uton valóítsák meg a tennivalókat.

Biró Lajos kisgazda, EMGE alelnök, örömmel adott kifejezést, hogy a gazdakörök törvényszerű bejegyzésének immár semmi akadályja nincs. Lendülnének tehát gazdakörünk munkába és szolgálják az előhaladást.

A beszámolókból kitűnt az is, hogy Erdély magyar gazdái tisztában vannak az idők komolyságával és lelkiismeretesen teljesítik a rájuk háruló feladatokat. A földet példaadóan műveltek meg s általában mindenütt többtermelésre törekednek. Ugyanakkor azonban kitarának a jogegyenlőség megvalósulásának követelménye mellett, ragaszkodnak ahhoz, hogy a közterheket egyenlő mérték szerint viseljék és hogy saját anyanyelvükön tanulhassák meg a gazdálkodás tudományát a legalacsonyabb mezőgazdasági szakiskolától a mezőgazdasági főiskoláig. Mindezek hiánya a mezőgazdasági színvonal süllyedését és gazdánk igazságtalan hátrébe szorítását jelentené.

A mozgalmi teendők megtárgyalása során az értekezlet a sürgősen megvalósítandó feladatok első vonalába a kalászos szakosztály újjászervezését és az iskolán kívüli gazdasági szakoktatás munkába indítását helyezte. E két követelményt összekapcsolja az az erkölcsi és népi parancs, hogy a képzettébb kalászos gazdáknak közérdekű kötelességük, tudástukat tovább adni. A nyár folyamán határ-

tereket visszaküldték a Néptörvényszéknek újratárgyalás végett.

— Több alsóórakosi munkás-érdeklődőnek. Kereseti adó alá esik a teljes fizetés, leszámítva a betegséglevél részére fizetett összeget, valamint a gyermeksegélyből minden gyermek után 4-4 ezer lejt.

* Hakoat, Brassó, vasárnap április 14-én, este 6 órakor teadélután rendez a Regál kávéház termében. Klubunk tagjait és pártolóit ezúton hívja meg a rendezőség.

járások, tanulmányi kirándulások és gazdanapok lesznek, télen pedig sokkal nagyobb számban rendeznek háromhetes gazdasági tanfolyamokat.

Befejezésül az értekezlet egy szaklap megindításának kérdésével foglalkozott, a mit különösnek tartunk, hiszen a magyar földművelés máris rendelkezik egy kitűnő gazdasági szaklappal, a „Falvak Népevel” s teljesen fölöslegesnek látszik ezenkívül még egy hetilap megindítása.

Nagyszabású népgyűlést rendezett a gergő-szentmiklósi Szaktanács

(Gyergyószentmiklós) A helybeli Egyesült Szaktanács rendezésében a Korona szálloda nagytermében hatalmas népgyűlés zajlott le, főképpen az 1929 április 7-iki munkásülődések eseményeinek, a temesvári Főnagys és társai halálának emlékére.

Kolozsvári Tihor, az Egyesült Szaktanács elnöke, megnyitójában megemlékezett a szakszervezeti mozgalom vértanúiról, majd Vargancsik József titkár részletesen ismertette a szakszervezeti munkásmozgalom történetét.

A hatóságok részéről Niszly Béla járási főszolgabíró a Groza kormány szakszervezeti téren hozott demokratikus intézkedéseit ismertette. Bejelentette, hogy Csik megyében elsőnek a gergőjárás kezdte meg a közigazgatási gépezet megtisztítását, kiséperve az oda nem való reakciók, sovinszta, munkásnyuzó és basázkodó jegyzőket.

A demokratikus államrendőrség részéről Antonescu rendőrszt beszélt s a Falmunkások Szakszervezete részéről Török József hívta fel a gazdákat a tömörülésre.

Telepítési kormánybiztosságot létesítenek

(Bukarest, Rador) Groza Péter dr. miniszterelnök részletesen tanulmányozta azoknak a szász és sváb hitleristának ügyét, akik a visszavonuló német csapatokkal menekültek el az országból és akiknek birtokait kisajátították.

Ezeknek az ingatlanoknak, gazdasági felszereléseknek és ipari berendezéseknek tekintélyes része gazdátlanul hever. Ezért a miniszterelnök elhatározta, hogy ezeken a vidékeken telepítési kormánybiztosságokat állít fel. A kormánybiztosságok megszervezésével a miniszterelnök Ciorman földművelésügyi vezértitkárt bízta meg.

* Felkérjük az építőmunkás sport-szervezet tagjait, hogy vasárnap, április 14-én reggel 9 órakor össgyűlést tartsanak a Román templom-utcai Casa Cultural-ban. Pontos megjelenést kérünk. A szervezet sportvezetősége.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetnek ha'ottunk, Gocsmám Gyula asztalosmester tisztelettel részvett, koporsójára virágot helyeztek, vagy részvételük bármilyen más módon kifejezést adtak, ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Igazságos adózást!

Az adók 75 százalékát viselik a dolgozók közvetett adó formájában — csak 15 százalék folyik be egyenes adóból

(Bukarest.) Az elmúlt áldemokráta időkben a mindenkor kormányok közvetett adó, illetve fogyasztási illeték formájában a dolgozó kisemberek vállára hárították az állami háztartás kiadásainak túlnyomó részét. Ez a helyzet a paraszti-uralmi időkben csak súlyosbodott. Tudjuk, hogy minden fogyasztási cikket sok állami illeték terhel, amelyeket hol hozzá-számitanak az áru árához, hol pedig bélyegekkel és egyéb illetékek alakjában szednek be s ezzel a kisemberek amúgy is nehéz élete még nehezebbé vált.

Egyenes adót mindenki fizet jövedelméhez mérten. Gazdag is, szegény is. Ez azonban csak látszatigazság, mert ezekből az államháztartás költségeinek mindössze 15 százalékát lehet fedezni. A jövedelmek 75 százalékát az úgynevezett közvetett adókból fedezik. Ezek a közvetett adók pedig az elsőrendű közszükségleti cikkeket terhelik. Például megvilágítva a világítást körülbelül így áll:

Cukrot mindenki fogyaszt. Gazdag is, szegény is. A cukor árában bennefoglatatik — mondjuk — 1000 lej állami illeték. Ha mindenki havonta egy kiló cukrot fogyaszt, az ország tízezer nagyjövedelmű embere tízezer ezer lej jutást az államnak közvetlen adó formájában, míg 15 millió kisembere tízenötven ezer ezer lej. Így van ez valamilyen közszükségleti cikknél.

Minden becsületesen dolgozó embernek érdeke, hogy küzdjön az ilyen demokrátaellenes adórendszer ellen, amely a terhek nagyrésztét a kisemberekre igyekszik hárítani.

A felszabadulás után azonban, sőt még az elmúlt pénzügyi évre is Romiceanu, a „történelmi” miniszter készítette elő az ország költségvetését, és gondja volt rá, hogy a költségvetés 69 százalékát közvetett adó formájában rója ki a dolgozó, tehát szerényebb körülmények között élő lakosságra, míg egyenes adóból mindössze a költségvetés 31 százalékát irányozta elő. Ilyen demokrátaellenes költségvetés alkalmazása során nem volt csodálatos, hogy ez az arány is úgy elcsúszott, hogy végül a közvetett adók 75, míg az egyenes adók 15 százalékát tették ki az állami jövedelmeknek.

Az eddigi tapasztalatok alapján az adózási demokrátaellenes tételenél a következő szempontokat kell figyelembe venni:

Az adózás terhet a jólétben élő, jól kereső emberek viselik jövedelmük arányában.

Ez lehetővé tenné a közvetett adók, fogyasztási illetékek lényeges csökkentését és ez végeredményben az élet olcsóbbá válna. Közvetett adóval csak a lényegesebb cikkeket sújtják, amelyeket a dolgozó szegény ember amúgy sem vásárol.

Amennyiben az elsőrendű közszükségleti cikkekről levonnák a súlyos állami illetékeket és azokat egyenes adó formájában rónák ki azokra, akiknek azt valóban viselniük kell, az árak jelentősen csökkenének, a tömeg vásárlóereje pedig rohamosan emelkedne s ez ismét jóléti hatással lenne az áruforgalomra, tehát a nép ellátására.

A demokratikus Groza kormány figyelmen kívül hagyta a kezdeti nehézségek legyőzése után erre a tételre is ki kell terjednie.

Ha a választások után a nép igazi képviselői kerülnek be az országgyűlésbe, semmi akadály nem lehet annak, hogy a jövő költségvetést már ilyen szellemben alkossák meg.

Az UZU műmalom és faipari r.-t.

cég feltétlenül megbízható, józan életű, gyermektelen

éjjeli őrt

keres azonnali belépésre. Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével UZU s. a. r. Sámartin-Ciuc kérünk.

A brassói hadbíróóság felmentette a reakció ügynökei által beauratott gyergyószentmiklósi „zendülőket”

(Brassó.) A brassói hadbíróóság pénteken délelőtt tárgyalta le a gyergyószentmiklósi „zendülés” ügyét. A per vádlottjai — számszerint mintegy harmincan — javarészt nők és diákok voltak, olyan emberek, akiknek politikai öntudata a hosszú fasiszta lélekmelegítés következtében még nem eléggé fejlett. Semmi meglepő nincs tehát abban, hogy ez a maroknyi ember lelketlen uszítók áldozatává lett és megelégedkezett a mindenki számára kötelező törvénytisztelettel.

(Mi történt Gyergyószentmiklóson? Az ottani rendőrséghez a kolozsvári népbíróóságtól parancs érkezett László Ignác római katolikus főesperes elővezetésére. Fennforogtak ugyanis bizonyos gyanúok, hogy a főesperes multbeli ténykedése miatt háborús bűnösnek tekinthető. A kolozsvári népbíróóság ügyészi hivatala később kivizsgálta az ügyet és elejtette a vádat László Ignác ellen, aki így, miután tisztázta magát a gyanú alól, visszatérhetett városába és zavartalanul folytathatja ma is papi működését.

Mikor azonban Gyergyószentmiklóson az őrizetbevétel híre elterjedt, nyomban akadt néhány reakciós uszító, aki magyarellenes merényletnek tüntette fel a dolgot és a lakosság vallásos érzületét kihasználva izgatni kezdte a letartóztatott főesperes hívei között. A rendőrség épülete előtt főleg nők és középiskolásokból álló csoport sereglett egybe, amely megelégedkezett a törvénytisztelettel és tüntetést rendezett az őrizetbe vett főesperes mellett. Sőt néhányan éjszaka behatoltak a rendőrség épületébe és a főesperest kihozták a helyiségből. A tüntetés résztvevőit zendülés címén letartóztatták. Több hétig vizsgálati fogságban voltak, majd szabadlábra helyezték őket.

A szerdai főtárgyaláson először a védelem több tanúja kijelentette, hogy a

vádlottak sohasem tanúsítottak fasiszta magatartást. A tanúk kihallgatása után a bíróság valamennyi vádlottat felmentette a vád és annak következményei alól.

Nyilvánvaló, hogy a bíróság tagjai már az első perctől kezdve tisztában voltak az ügy lényegével. Tudták, hogy a bűnt nem a bíróság elé állított emberek követték el hanem a reakciónak azok az ügynökei, akik a háttérben maradván tüzeltek fel a kedélyeket. Ezek a reakciós ügynökök voltak azok, akik a megmondottakat és ifjak tömegét bájba sodorták.

Bizonyára a per vádlottjai megbánták megmondottatlanságukat. A vizsgálati fogságban töltött idővel és a tetemes ügyvédi költséggel lakoltak azért, hogy megmondottatlanságuk belekeveredjen ebbe az ügybe. Ez a meghurcoltatás mindenkorra megszívlelendő leckét jelent a számukra. Annál is inkább, mert mint kiderült nem volt okuk az izgalomra: A Népbíróóság pártatlantul teljesítette, hivatását és főesperesüket tisztázta a vádak alól.

A gyergyószentmiklósi eset példával szolgálhat mindazoknak akik a józan megfontolás helyett inkább hallgatnak a reakciós uszítók szavára. Ilyen esetekben tehát nem a rokonszenvenyilvánítás a legfontosabb kötelesség, hanem azoknak a felelőtlen uszítóknak a leplezése, akik céljaik elérésére egy pillanatra sem haboznak, hogy a könnyen hívó embereket bájba sodorják.

A bíróság ítéletét a maga egészében helyesnek tartjuk. Véleményünk szerint azonban mélyebben kellett volna megvizsgálnia a fővádlott, dr. Sági István ügyét, aki értelmiségi léven nem hivatkozhatott arra, hogy beauratott, hanem látni kell, hogy mit csinál. Dr. Sági tekintetében az ügyész túlságosan könnyen ejtette el a vádat, amely esetleg a reakciós merénylet leplezésére vezetett volna.

Románia és Magyarország gazdasági körei élénk érdeklődéssel kísérik a bukaresti kereskedelmi tárgyalásokat

(Bukarest, a N. E. munkatársától.) Amint már többször megemlékeztünk róla, dr. Hardy Róbert, a magyar kereskedelmiügyi minisztérium külkereskedelmi osztályának vezetője a román fővárosban tartózkodik, hogy az illetékes román körökkel tárgyalja a két ország között még függőben levő gazdasági kérdéseket és új kereskedelmi szerződést kössön.

C Mint ismeretes, Magyarország és Románia között 1944 augusztus 23-án teljesen megszűnt a kapcsolat. Románia a Szövetséges Hatalmak oldalára állása után hadat üzent Magyarországnak is. Ennek következtében teljesen leállt a háború alatt amúgyis csak a legszükségesebbre csökkent kereskedelmi forgalom.

Közvetlenül a háború befejezése után 1945 május végén azonban megindultak a tárgyalások a kereskedelmi kapcsolatok újratételezéséért. Ezek eredményesek is

voltak és 1945 július 20-án egyelőre hat hónapos időtartamra, 1946 január 1-ig megkötötték az első háború utáni kereskedelmi szerződést.

Az egyezség értelmében Magyarország erdőipari felszerelést, orvosságot, alumíniumot, cserzőanyagot, villamoskörtét, festéket, elektromos berendezéseket, orvosi műszereket szállít. Románia viszont deszkát, gömbfát, ablaküveget, kornikeket, sőt, ásványolajat, szódát gipszet ad.

A megégyezés keretében 1945 októberében újabb megállapodás bővítette ki, Románia a megégyezés értelmében magyar váta, hogy 3000 vasúti kocsi kukorica ellenében nagybőrmennyiségű szódát, ablaküveget és sőt szállít.

De technikai és más természetű okok és főként a szállítási nehézségek megakadályozták, hogy a megégyezés valóra

váljék. 1946 január 1-ig alig került valamilyen szállításra abból, amit a két ország felelős szervei magukra vállaltak. A két ország azonban megegyezett abban, hogy a megállapodások egy újabb szerződés megkötéséig továbbra is érvényben maradnak.

Január 1 után határozottan megégyezt a szállítást. Március 1-ig Románia a következő tételeket szállította: 84.159 négyzetméter ablaküveg 240 millió lej értékben, 150.000 kg. ásványolaj 34 millió lej értékben, 30.000 kg. metilalkohol 25 millió lej értékben, 300.000 kg. antimon 412 millió lej értékben. Románia eddig összesen 1350 millió lej értékű árut szállított, Magyarország azonban 4500 millió lej értékű árut szállított Romániának. Ebben az összegben nem szerepel az Egységügyi Szakszervezet küldeménye 350 ezer szürkemű, nagybőrmennyiségű csomorszesz, vazelín, és 250 csomag gyógyszer és orvosi műszer.

Időközben a román Dohányjövődék és a budapesti Magyar—Angol Bank között megegyezés jött létre, melynek értelmében a román Dohányjövődék 10 millió kg. sőt szállít Magyarországra, az ottani söhany enyhítésére, ennek ellenében pedig 112.480 kg. kenderzsineget kap, amelyre az itteni dohánytermelőknek van nagy szüksége.

A mostani megbeszélések élénk érdeklődéssel kísérik mindkét ország gazdasági körei. A fokozatosan javuló közlekedés, a Duna hajózhatóvá tétele, a termelés fokozódása lehetővé teszi, hogy fokozatosan megjavuljanak a két ország közötti kapcsolatok.

A magyar kereskedelmi küldötség kedvező légkörben és javuló irányzatú gazdasági lehetőségek között kezdte meg tárgyalásait. Minden remény megvan arra, hogy a valósággal szemlélő és az azonnali szükségleteket figyelembevévő gazdasági megegyezés hamarosan megszületik. Ezzel fokozatosan feloldódik a két ország gazdasági elszigeteltsége és létrejön a kereskedelmi kapcsolatok biztos alapja.

VIDA ZOLTÁN

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.